

LETS

Het Local Exchange Trading System heeft sinds de oorsprong begin jaren tachtig wereldwijd een vlucht genomen. In Tiel wordt nu tien jaar vrijelijk geruilhandeld.

„Bij ziekte of een sterfgeval wordt er als vanzelfsprekend voor elkaar gezorgd, zonder dat er flippen aan te pas komen.”

Toos Groen, secretaris LETS Tiel

„Je merkt dat het wereldwijd toch gelijkgestemde mensen zijn. Ik vind het enger om alleen op reis te gaan en in een hotel te verblijven.”

Betty Rensink, voorzitter LETS Tiel, lid van reissysteem Route des sel

Alles is gratis maar niet voor niets

LETS Tiel bestaat tien jaar. De ruilkring voor goederen en diensten kent veertig deelnemers. Tal van zaken worden verhandeld voor een paar flippen.



door
Menno Provoost

menno.provoost@gelderlander.nl

Een heerlijke taart in ruil voor een klus in de tuin, computerproblemen verhelpen voor een massage of verstelwerkzaamheden voor muzikles; met het systeem LETS blijven de beurzen gesloten. Zaterdag werd het tienjarig bestaan van het Local Exchange Trading System voor diensten en goederen in Tiel gevierd. Toos Groen is één van de mensen die aan de basis stonden van de Tielse ruilhandel. Zij importeerde het idee toen zij in 1997 vanuit Utrecht in Tiel kwam wonen. „Ik kende hier niemand”, vertelt ze. „Het is een ideale manier om met mensen in contact te komen. Daarbij was er toen sprake van de komst van een asielzoekerscentrum. De gedachte was dat zij via het systeem sneller konden integreren. Mensen leren kennen, de taal leren en zaken verwerven die ze nodig hebben zonder dat er geld aan te pas komt.” Het asielzoekerscentrum kwam er niet. LETS wel. Zo'n veertig deelnemers zijn actief binnen het systeem. Een gevarieerde groep met wel een bovengemiddeld milieubewustzijn. Veel spullen worden gerepareerd en hergebruikt binnen de groep. De ruilhandel gaat via de website letstiel.nl, waarop deelnemers gratis adverteren. Ook wordt er een flippengids uitgege-



ven en is er maandelijks een kLETScafé voor ontmoeting. De goederen of diensten hoeven niet één op één uitgewisseld te worden. Transacties worden afgerekend in flippen, de rekeneenheid van de Tielse LETS. Net als bij een bank, kunnen deelnemers tot een beperkt maximum rood staan. Rond de 150 flippen moeten ze echt weer aan de bak om de rekening te vereffenen.

„Net als in het echt zijn mensen huiverig om rood te staan”, vertelt Groen. „In aanvang zeggen veel mensen dat ze het een leuk systeem vinden maar dat ze echt niet weten wat ze voor een ander kunnen doen. De praktijk wijst anders uit. Zo was er laatst een mevrouw die zich liet ontvallen: 'alleen strijken vind ik leuk'. Ik zou het ideaal vinden als iemand voor mij de overhemden strijkt.”

Warme wafels, gratis maar niet voor niets tijdens de viering van tien jaar LETS afgelopen zaterdag. Bakken is één van de meest geleverde diensten binnen LETS Tiel. In het rood Toos Groen. foto Jan Bouwhuis

Het ruilsysteem blijkt een vruchtbare voedingsbodem voor het ontwikkelen van persoonlijke talenten. Niet zelden is het springplank naar betaald werk. „We hadden een meisje van het conservatorium dat onvoldoende zelfvertrouwen had om er professioneel mee aan de slag te gaan. Na een aantal

optredens in ons kLETScafé en gitaarlessen aan leden, bleek het haar zo goed af te gaan dat ze er toch haar beroep van heeft gemaakt. Mensen hebben alle mogelijke talenten waarmee ze bij ons iets kunnen opbouwen.” De grote winst van tien jaar LETS zit hem volgens Groen in de socia-

le contacten. „Dat is een geweldig bijeffect. Bij ziekte of een sterfgeval wordt er als vanzelfsprekend voor elkaar gezorgd, zonder dat er flippen aan te pas komen. Het fungeert als een vriendenkring.” Wat in de tien jaar niet gelukt is, is het betrekken van allochtonen en nieuwkomers in de ruilkring. „Via

Ruilsysteem ook goed voor reizen

TIEL - Voorzitter Betty Rensink is vanaf het begin lid van LETS Tiel. Ze maakt onder meer werken van vilt en fotokaarten. Ook haar man en dochters zijn actief voor het netwerk. Bij Rensink blijft het principe niet bij de lokale ruilhandel. Via het Franse Route des Sel maakt ze deel uit van een internationaal netwerk van LETSmensen die hun huis open stellen voor logés. „Honderden mensen zijn er lid van”, vertelt ze. „In Frankrijk, Spanje, Italië, zelfs Mauritanië. Je zoekt een bestemming uit en dan neem je contact op om het verblijf af te stemmen. Binnenkort ga ik naar Carcassonne.” Spannend vindt ze het niet om bij wildvreemde mensen in het buitenland aan te kloppen. „Mensen zijn heel gastvrij en hartelijk. Je merkt dat het wereldwijd toch gelijkgestemde mensen zijn. Ik vind het enger om alleen op reis te gaan en in een hotel te verblijven.”

LETS

- Het systeem LETS is begin jaren tachtig bedacht door de Canadees Michael Linton.
- Hij zocht een manier om diensten en goederen uit te wisselen in de stad Counterbay, waar de economie onderuit was gegaan.
- Inmiddels zijn er wereldwijd duizenden soortgelijke systemen.
- De Utrechtse Stichting Strohalm begon in 1993 de eerste LETS-beweging in Nederland.

vluchtelingenwerk en andere organisaties hebben we er alles aan gedaan om meer allochtonen bij LETS te betrekken. Dat is niet gelukt. Veelal hebben zij toch hun eigen netwerk. Het zou voor de diversiteit wel heel mooi zijn. Hoe meer verschillende deelnemers, hoe gevarieerder het aanbod.”